Rok IV — Nr 3 (84) Bydgoszcz, dnia 18 stycznia 1948 r. Cena zł 15

RZEMIEŚLNIK POMORSKI

TYGODNIK GOSPODARCZY

Czy powstanie podsekretariat stanu dla spraw inicjatywy prywatnej?

W dniu 15 lipca 1946 r. na pierwszym powojennym Kongresie Rzemiosła w Bydgoszczy Minister Przemysłu p. Hilary Minc rzucił w swoim przemówieniu myśl utworzenia specjalnego podsekretariatu stanu dla spraw inicjatywy prywatnej.

Zapowiedź ta wywołała wówczas żywe zadowolenie zarówno wśród rzemiosła, jak i innych czynników gospodarczych określanych mianem inicjatywy prywatnej.

W następnym okresie szereg doniosłych wydarzeń politycznych, społecznych i gospodarczych skierował na siebie uwagę opinii publicznej i zaabsorbował czynniki rządowe naszego państwa tak, że kwestia utworzenia wiceministerstwa dla spraw inicjatywy prywatnej przy Ministerstwie Przemysłu i Handlu zeszła na plan dalszy, jakkolwiek od czasu do czasu o sprawie tej wspominano przy okazji różnych konferencji czy w publikacjach prasowych.

Obecnie sprawa utworzenia wiceministerstwa dla spraw inicjatywy prywatnej staje się na nowo aktualną. Podjęta została ze strony poważnych publicystów gospodarczych dyskusja na ten temat na łamach „Rzeczypospolitej". Niewątpliwie dyskusja ta, wnosząca dużo pozytywnego materiału, zainteresuje nie tylko sfery gospodarcze ale i kierowników naszego Państwa.

Dyskusję zapoczątkował p. Stanisław Katuszewski artykułem, w którym m. in. pisze:

„W okresie wcielania handlu prywatnego w orbitę gospodarki planowej działalności nowokreowanego wiceministerstwa, uzgadniającego interesy szerokiej warstwy kupców i rzemieślników z interesami państwowej racji stanu, może zapobiec skutecznie wielu decyzjom przemyślanym bądź jednostronnie, bądź też niezbyt dokładnie. Umożliwi także harmonijną wymianę usług między poszczególnymi sektorami poprzez wszechstronne rozpracowywania aktualnych problemów dnia.

Kto nieuprzedzonym okiem obserwuje przemiany ekonomiki krajowej, stwierdzić może bezstronnie, że inicjatywa prywatna w Polsce nie odgrywa dzisiaj roli ani beniaminka, ani kopciuszka.

Do przeszłości należą czasy, w których o polityce gospodarczej państwa decydował zespół dobrany lewiatańczyków. Upadek oligarchii finansowej w Polsce nie oznaczał jednak bynajmniej likwidacji wszelkiej przedsiębiorczości i handlu prywatnego.

Polityki ekonomiczna państwa drogą energicznych zarządzeń eliminuje jedynie z obiegu pozostałości ery okupacyjnej w postaci szabrowników, handlowców z nieprawdziwego zdarzenia spekulantów, spekulantów i czarnogiełdziarzy. Prawdziwa natomiast inicjatywa prywatna oparta na rzetelnych walorach kupieckich, włączyła się bez reszty w system gospodarczy Polski Ludowej".

Artykuł swój p. Katuszewski zakończył stwierdzeniem, że sfery gospodarcze na wielu zjazdach i konferencjach dały wyraz potrzebie utworzenia podsekretariatu stanu, koordynującego zagadnienia inicjatywy prywatnej.

W dalszym ciągu dyskusji ukazał się na łamach „Rzeczypospolitej" artykuł p. mgr. St. Hortyńskiego, pogłębiający jeszcze omawiane zagadnienie. W interesującej tej publikacji czytamy:

„Dane liczbowe wykazują, iż sektor prywatny jest poważną siłą gospodarczą o szerokim zasięgu. Mamy dziś z górą 17 tysięcy prywatnych przedsiębiorstw przemysłowych, w których zatrudnia się 200 000 pracowników, 159 tysięcy prywatnych przedsiębiorstw handlowych z 350 tysiącami zatrudnionych. W naszym handlu zagranicznym bierze udział 340 firm prywatnych.

Zagadnienie konkurencji, podjętej w znaczeniu szkodliwym, kapitalistycznym zasadniczo nie może mieć miejsca w planowanym gospodarstwie. A my takie właśnie mamy gospodarstwo. Chodzi tylko, o to, aby sektory tak zostały skoordynowane, by drogi ich się nie krzyżowały. Wszelkie takie skrzyżowanie przybiera właśnie charakter niepotrzebnej konkurencji, wywołuje na rynku niezdrowe nastroje i nieporozumienia między sektorami. Objęcie sektora prywatnego dobrze opracowanym wieloletnim planem perspektywicznym, skierowałoby inicjatywę prywatną w pożądanym kierunku.

I tutaj napotyka się na brak organu, który w ramach Ministerstwa Przemysłu i Handlu spełniałby rolę scentralizowanego ośrodka planowania dla inicjatywy prywatnej i jako taki występowałby wobec CUP"u".

Demokratyzacja życia gospodarczego spowodowała szereg zmian, do których musi się przystosować również sektor prywatny. Jedną z takich zmian jest sprawa regulowania cen w rzemiośle, która winna być wynikiem rozwoju gospodarczego a nie wolnej konkurencji. Podsekretariat stanu mógłby się stać w tej dziedzinie ważnym czynnikiem koordynującym.

W dalszym ciągu autor stwierdza:

„Uregulowanie statutu prywatnej przedsiębiorczości, problemu powstawania i akumulacji rezerw produkcyjnych, zagadnienie właściwej organizacji przedsiębiorczości prywatnej i jej współpraca z czynnikiem państwowym, przeprowadzenie należytej polityki cen, rozprowadzanie kredytów w sektorze prywatnym, zgodnie z ogólną polityką kredytową i finansową państwa oraz kontrola ich prawidłowego zużycia, utrzymanie równowagi ustalonego planu, zorganizowanie precyzyjnie działających sygnałów alarmowych, dających w porę znać o zachodzących procesach w gospodarstwie — wszystko to wymaga właściwie zorganizowanej placówki tkwiącej w samym ośrodku naczelnej dyspozycji. Taką placówką może być podsekretariat stanu".

Nie wątpimy, że sprawa utworzenia wiceministerstwa dla spraw inicjatywy prywatnej wywoła wśród światłego rzemiosła na Pomorzu żywe zainteresowanie. Dla działaczy rzemieślniczych, którzy by pragnęli się wypowiedzieć w tej sprawie, stawiamy szpalty naszego czasopisma do dyspozycji.

J. K.

Wyjaśnienie w sprawach ksiąg handlowych uproszczonych i podatkowych

Ze względu na liczne zapytania, skierowane do nas w związku ze zmianą rozporządzenia ministra skarbu z dnia 31. 10. 46 roku o księgach handlowych, uproszczonych i podatkowych, podajemy szereg wyjaśnień.

Zaświadczenie ksiąg: Księgi uproszczone oraz księgi podatkowe powinny być przed rozpoczęciem okresu rachunkowego, na który mają być założone, przedstawione przez podatników urzędowi skarbowemu (rewizyjnemu), właściwemu w sprawach podatku obrotowego, do zaświadczenia.

Księgi podatkowe Nr 5 (dla właścicieli nieruchomości budynkowych) powinny być przedstawione do zaświadczenia w terminie urzędowi skarbowemu, właściwemu w sprawach podatku obrotowego.

Zaświadczanie przez urzędy skarbowe i rewizyjne ksiąg uproszczonych i podatkowych następuje przez umieszczenie na księdze odpowiedniej klauzuli. Klauzula, wypisana na oddzielnej kartce, powinna być naklejona na pierwszej lub ostatniej stronie księgi, przy czym w przypadku:

1. przedstawienia przez podatnika do zaświadczenia księgi już przedziurkowanej przy grzbiecie przez wszystkie strony księgi i przeciągniętej sznurem — końce sznura umocowuje się na pierwszej lub ostatniej stronie księgi przez naklejenie na nich wspomnianej kartki,

2 przedstawienia księgi nie przedziurkowanej — ostemplowuje się okrągłą tuszową pieczęcią urzędową strony księgi parzyste lub nieparzyste, znajdujące się w jej pierwszej lub drugiej połowie w ten sposób, aby każdy arkusz księgi był zaopatrzony w pieczęć.

Zaświadczeniu podlegają:

1. księga obrotów — przy księgach uproszczonych,
2. księgi, w których zapisuje się codziennie utargi i zakup — przy księgach uproszczonych branżowych,
3. księgi podatkowe,
4 księgi, w których zapisuje się wartościowo zakup — przy księgach podatkowych branżowych.

Zaświadczenie ksiąg uproszczonych lub podatkowych podlega opłacie skarbowej w kwocie 50,— zł. W razie złożenia podania na piśmie o zaświadczenie ksiąg, podanie to — niezależnie od wymienionej wyżej kwoty — podlega opłacie w wysokości 50,— złotych.

Zaświadczenia ksiąg dokonuje się zasadniczo tylko przed rozpoczęciem okresu w którym mają być prowadzone.

W przypadku przedstawienia do zaświadczenia ksiąg w ciągu okresu ich prowadzenia, urząd skarbowy (rewizyjny) nie może odmówić ich zaświadczenia, obowiązany jest jednak w zaświadczeniu podać jako początkową datę okresu, na jaki księgi te mają służyć — datę dokonania zaświadczenia.

Wyjątkowo, jeżeli chodzi o księgi na rok 1948, Ministerstwo Skarbu zezwala na dokonywanie zaświadczeń do końca miesiąca stycznia 1948 r. i poleca nie kwestionować zapisów dokonanych od początku roku 1948 do daty zaświadczenia ksiąg, o ile ono nastąpi w ciągu miesiąca stycznia 1948 r.

Zaświadczenie ksiąg powinno następować zasadniczo w dniu ich przedstawienia przez podatnika, nie później jednak — niż w ciągu trzech dni.

Księgi uproszczone. Stosownie do postanowień § 24 rozporządzenia min. skarbu z dnia 31 października 1946 r. do prowadzenia ksiąg uproszczonych obowiązani są podatnicy, nie mający obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych m. in.

1. bez względu na wysokość obrotu: wszelkie przedsiębiorstwa przemysłowe i zakłady rzemieślnicze, zatrudniające przy ręcznej produkcji siedem lub więcej osób łącznie z właścicielem i członkami jego rodziny, a przy produkcji z użyciem silników — cztery lub więcej osób, nie licząc (zmiany od 1 stycznia 1948 r.) uczniów zatrudnionych w przedsiębiorstwie lub zakładzie na podstawie umowy o naukę.

Ze zmiany tej wynika, że fakt zatrudnienia uczniów na podstawie umowy o naukę nie ma znaczenia, jeżeli chodzi o ocenę obowiązku prowadzenia ksiąg uproszczonych lub o zwolnienie prowadzących zakłady rzemieślnicze od obowiązku prowadzenia ksiąg podatkowych.

2. W zależności od wysokości obrotu: podatnicy prowadzący wszelkie przedsiębiorstwa (zakłady), jeżeli obrót, osiągnięty w poprzedzającym okresie rachunkowym, obliczony w stosunku rocznym wynosi w przedsiębiorstwach o charakterze wyłącznie usługowym (bez świadczenia rzeczy) więcej niż 1.000.000 zł (od 1 stycznia 1948 roku 2.400.000 zł) a w pozostałych przedsiębiorstwach więcej niż 2.500.000 zł (od 1 stycznia 1948 r. 8.000.000 zł).

Podwyższenie granicy obrotu, powyżej której ciąży na podatnikach prowadzących przedsiębiorstwa (zakłady) obowiązek prowadzenia ksiąg uproszczonych, z kwoty 1.000.000 zł na kwotę 2.400.000 zł w przedsiębiorstwach o charakterze wyłącznie usługowym, oraz z kwoty 2.500.000 zł na kwotę 8.000.000 zł w pozostałych przedsiębiorstwach, pozostaje w związku z jednoczesnym podwyższeniem granicy obrotu, powyżej której następuje zaliczenie przedsiębiorstwa zarobkowego do rzędu przedsiębiorstw, prowadzonych w większym rozmiarze.

W myśl rozporządzenia ministra przemysłu i handlu z dnia 4 października 1947 r. z dniem 1 stycznia 1948 r.:

1. za przedsiębiorstwa prowadzone w większym rozmiarze, ze względu na wysokość obrotu, uważa się przedsiębiorstwa, których obrót przewyższa kwotę 12 milionów złotych w stosunku rocznym.

Wycena inwentarza przy księgach uproszczonych. Z dniem 1 stycznia 1946 r. w inwentarzu sporządzonym przy zaprowadzeniu po raz pierwszy ksiąg uproszczonych, można nie wykazywać przedmiotów majątku stałego (narzędzia, urządzenia itd.), których cena nabycia lub koszty wytworzenia w dniu sporządzenia inwentarza nie przekraczały 10.000 złotych.

Podwyższenie kwoty wartości przedmiotów majątku stałego do wysokości, której można nie wykazać w inwentarzu, sporządzonym przy zaprowadzeniu ksiąg uproszczonych po raz pierwszy z kwoty 5.000 zł na kwotę 10.000 zł, pozostaje w związku z podwyższeniem do kwoty 10.000 zł wartości przedmiotów, podlegających jednorazowemu odpisaniu w myśl przepisu art. 10 ust. (2) dekretu z dnia 8 stycznia 1946 r. o podatku dochodowym, który stosuje się odpowiednio do ksiąg uproszczonych.

Zwolnienie niektórych zakładów rzemieślniczych od obowiązku prowadzenia ksiąg. Postanowienia § 36 rozporządzenia z dnia 31 października 1946 r., zwalniające niektóre zakłady rzemieślnicze od obowiązku prowadzenia ksiąg podatkowych otrzymały następujące brzmienie:

„Zwalnia się od obowiązku prowadzenia ksiąg podatkowych podatników, którzy prowadzą zakład rzemieślniczy, zatrudniający jednego członka rodziny, z wyjątkiem zegarmistrzów i jubilerów. Zatrudnienie uczniów na podstawie umowy o naukę nie stoi na przeszkodzie do zastosowania zwolnienia".

Księgi podatkowe dla świadczeń usług. W związku ze zmianą brzmienia przepisu § 40 rozporządzenia z dnia 31 października 1946 r. obowiązkowi prowadzenia księgi podatkowej Nr 4 obecnie nazwanej „Księgi utargów" podlegają z dniem 1 stycznia 1948 roku podatnicy, wykonujący świadczenia usług, nie obowiązani do prowadzenia ksiąg handlowych, ksiąg uproszczonych lub ksiąg podatkowych innych typów.

Przykładowo wymienić tu można podatników prowadzących zakłady fryzjerskie i gabinety kosmetyczne.

Kontrola ilościowa. Rozporządzenie z dnia 31 października 1946 r. upoważnia dy-

rektorów izb skarbowych w przypadkach wyjątkowych, uzasadnionych trudnościami, do zwalniania podatników lub grup podatników na ich prośbę od obowiązku prowadzenia kontroli ilościowej.

Z dniem 1 stycznia 1948 r. obowiązuje zasada, iż prośby o zwolnienie od obowiązku prowadzenia kontroli ilościowej należy wnosić nie później niż na miesiąc przed rozpoczęciem okresu rachunkowego, na który ma nastąpić zwolnienie.

Wyjątkowo, jeżeli chodzi o zwolnienie od obowiązku prowadzenia kontroli ilościowej w r. 1948, prośby wniesione do dnia 31 grudnia 1947 r. należy uważać za wniesione we właściwym terminie.

Prośby o uwolnienie od obowiązku prowadzenia kontroli ilościowej wniesione po terminie, określonym wyżej, pozostawione będą bez rozpatrzenia.

Jeżeli jednak podatnik udowodni, że uchybienie terminu nastąpiło bez jego winy, może on w ciągu tygodnia od ustania przeszkody prosić władzę podatkową o przywrócenie terminu. Równocześnie należy wnieść prośbę o zwolnienie od obowiązku prowadz. kontroli ilościowej. Prośbę o przywrócenie terminu można umieścić w piśmie zawierającym prośbę o zwolnienie z obowiązku prowadzenia kontroli ilościowej.

Ponieważ przewlekanie załatwienia próśb o zwolnienie i od obowiązku prowadzenia kontroli ilościowej jest niepożądane ze względu na konsekwencje grożące podatnikowi w przypadku nieprowadzenia kontroli ilościowej i odmownego załatwienia prośby o zwolnienie i od obowiązku prowadzenia, Ministerstwo Skarbu poleciło załatwić tego rodzaju prośby w takim terminie, aby w ciągu miesiąca od dnia wniesienia prośby została doręczona podatnikowi decyzja.

Ważne dla wszystkich rzemiosł

W rzemiośle zachodzi częstokroć konieczność określania wielkości przedsiębiorstw w oparciu o ilość zatrudnionych osób, w których to sprawach dotychczas zainteresowane władze stosowały różnorodną interpretację przepisów.

W sprawie tej Związek Izb Rzemieślniczych R. P. pismem z dnia 5. 1. br. zn. St/3/1/48 — wyjaśnił, że z dniem 1 stycznia 1948 r. przy określaniu wielkości przedsiębiorstwa w zależności od liczby osób zatrudnionych nie **należy wliczać do liczby tych osób uczniów, zatrudnionych w przedsiębiorstwach na podstawie umowy o naukę rzemiosła.**

Przepis ten zawarty jest w rozporządzeniu Ministerstwa Skarbu z dnia 24 listopada 1947 r. w sprawie zmiany rozporządzenia z dnia 31 października 1946 r. o księgach handlowych, podatkowych itp. (Dz. U. R. P. nr 73 poz. 466) i jakkolwiek dotyczy tylko spraw podatkowych winien być przez analogię stosowany do wszelkich spraw, dotyczących określenia wielkości przedsiębiorstw na podstawie liczby osób zatrudnionych.

Izba Rzemieślnicza w Bydgoszczy.

II Zjazd Fryzjerów i Perukarzy województwa olsztyńskiego

W dniu 4. 1. 1948 r. odbył się w Olsztynie II-gi Zjazd Fryzjerów i Perukarzy województwa olsztyńskiego, w lokalu Izby Rzemieślniczej.

Po otwarciu Zjazdu przez p. H. Chełkowskiego, sekretarza Cechu, powołano na przewodniczącego Zjazdu p. A. Włodarskiego, podstarszego Cechu. Następnie dłuższe przemówienie powitalne wygłosił p. mgr. K. Lisowski, dyrektor Izby Rzemieślniczej w Olsztynie.

Nawiązując do pięknych tradycji zawodów fryzjerskiego i perukarskiego w przeszłości, p. dyrektor przypomniał ostatnie konkursy krajowe mistrzów fryzjerskich i stwierdził, że i obecnie fryzjerzy z tą samą ambicją kultywują artyzm i niezwykłą pomysłowość swej sztuki, dążąc systematycznie do podniesienia swego zawodu. „Sztuka fryzjerska w Polsce — powiedział p. dyrektor, — nie ustępuje w niczym sztuce zagranicznej". Następnie podkreśliwszy korzyść organizacji cechowej i jej rolę w zakresie kształcenia zawodowego, zaapelował do wzajemnego zrozumienia i wytężonej pracy wszystkich członków organizacji cechowej.

Przemówienie swe zakończył p. dyrektor życzeniami pełnej realizacji planów i przedsięwzięć, jakie II-gi Zjazd pragnie podjąć w nowym 1948 roku.

Z kolei Zjazd rozpatrywał podstawy kalkulacji i cen za usługi w zawodzie fryzjerskim. Ta część porządku dziennego wywołała ożywioną dyskusję, w której brali udział niemal wszyscy uczestnicy Zjazdu.

Uczestnicy Zjazdu przyszli do zgodnego przekonania, że pomimo trudności w zaopatrzeniu w surowce, które częstokroć na wolnym rynku należy zakupywać po cenach wyższych niż podane w kalkulacji, wszyscy fryzjerzy województwa olsztyńskiego, będą dążyć do utrzymania, a nawet obniżenia cen za swe usługi.

Po wyczerpaniu tego punktu porządku dziennego, Zjazd pod przewodnictwem seniora Cechu p. Feliksa Piwkowskiego z Kętrzyna, przystąpił do wyborów Starszego Cechu. Starszym Cechu większością głosów wszystkich pozostałych uczestników Zjazdu przeciwko 3-m, wybrany został p. Antoni Kościelniak, mistrz w zawodach fryzjerskim i perukarskim, i radca Izby Rzemieślniczej w Olsztynie.

W wolnych wnioskach p. Chojnowski Juliusz, mistrz fryzjerski z Ostródy, zgłosił rezolucję, którą jednogłośnie przyjęto. Na tym Zjazd zakończono.

Pożyteczne wydawnictwo

Technologia metali

Prof. Inż. Klaudiusz Filasiewicz: TECHNOLOGIA METALI, str. 344, 220 rys. w tekście. Wydawnictwo Wiedza — Zawód — Kultura. Kraków, 1947.

Książka obejmuje trzy główne działy hutnictwa: metalurgię, walcownictwo i kuźnictwo.

W części pierwszej, tj. metalurgii, autor daje przystępny i zrozumiały opis wyrobu surówki żelaznej i stali oraz najważniejszych metali kolorowych. Tylko w wypadkach, kiedy to jest potrzebne do lepszego zrozumienia procesu metalurgicznego, przedstawiona jest również chemiczna jego strona. Zaczynając od opisu materiałów surowych paliw, rud i materiałów ogniotrwałych przechodzi autor do przygotowania rud, następnie do wytopu surówki w piecach wielkich oraz stali według wszystkich obecnie używanych metod. W rozdziale metalurgii metali kolorowych opisana jest metalurgia cynku i ołowiu, tj. metali już w Polsce wytwarzanych, oraz aluminium, którego wyrób ma być podjęty w kraju w najbliższej przyszłości.

Walcownictwo potraktowane jest również głównie opisowo. Po wyjaśnieniu zasad nagrzewania wlewków i walcowania, przechodzi autor do opisu walcarek i urządzeń walcowni. W krótkim skondensowanym zarysie przedstawione jest przeciąganie drutu, prętów i rur oraz sposoby wyrobu rur.

W kuźnictwie po opisie pieców grzewczych i operacji kowalskich przedstawia autor mechaniczne urządzenie kuźni: młoty prasy i maszyny kuźnicze. Uzupełnieniem wiadomości w tym dziale są liczne przykłady kucia ręcznego, mechanicznego i w foremnikach.

Mając możność korzystania, w latach 1939-41 oraz 1944-45, jako kierownik katedry metaloznawstwa Lwowskiego Instytutu Politechnicznego, ze źródeł sowieckich i amerykańskich, autor uwzględnił w książce swej najnowsze zdobycze wiedzy w zakresie omawianej specjalności. W książce tej zastosowane też zostało najnowocześniejsze słownictwo techniczn. oparte z reguły na źródłosłowach polskich. Przy każdym ważniejszym wyrażeniu technicznym znajduje się odpowiednik w językach: niemieckim i angielskim.

Książka ta ma za zadanie przedstawić przemysł hutniczy w sposób zwięzły i rzeczowy tym rzeszom pracowników technicznych we wszystkich gałęziach przemysłu metalowego, którzy mając do czynienia z materiałami metalowymi czy to jako konstruktorzy czy jako ruchowcy, powinni znać ich genezę i własności. Treść książki dostosowana jest również do normalnego programu nauki **w liceach mechanicznych i hutniczych**, gdzie może służyć jako podręcznik do nauki I części technologii. Jest rzeczą wykładowcy niektóre działy rozszerzyć lub zwężyć odpowiednio do szczegółowego programu naukowego danego liceum. Po opuszczeniu strony chemicznej książka ta może być używana również przez **wykładowców technologii** w rozlicznych szkołach zawodowych typu gimnazjalnego. Wreszcie i **słuchacze szkół politechnicznych** mogą posługiwać się „Technologią Metali" z niewątpliwą dla siebie korzyścią.

Wiadomości gospodarcze

Rynek zostanie nasycony żarówkami dopiero pod koniec r. b.

Przyrost ilościowy produkcji żarówek wyniesie w r. b. 56% stanu osiągniętego w roku 1947. Dzięki uruchomieniu trzeciej fabryki żarówek w Warszawie poziom produkcji rocznej wyniesie ogółem 15,7 mil. sztuk żarówek, przy czym ilość żarówek normalnych do 100 W wyniesie około 9 3 mil. sztuk. Ilość żarówek normalnych od 100 do 1.000 W wyniesie 1,4 mil. sztuk. Zdaniem Centralnego Zarządu Przemysłu elektrotechnicznego liczby powyższe pozwalają przypuszczać, że pod koniec r. b. głód żarówkowy w Polsce minie.

Plan zatrudnienia w rzemiośle na rok 1948.

Według planu na rok 1948 stan zatrudnienia w rzemiośle na terenie całej Polski wyniesie 422.188 osób, w tym na Ziemiach Odzyskanych 86,795 osób. Ogólna liczba zatrudnionych kobiet wyniesie 63 tys., z czego na Ziemiach Odzyskanych przypadnie 12,500. Czołowe miejsce pod względem ilości zatrudnionych zajmie dział metalowy: 90 tys. osób; na dalszych miejscach znajdą się działy: włókienniczy 60.180 i skórzany 58.160.

Nowy typ małego samochodu.

Włoska firma Moretti wyprodukowała nowy typ małego samochodu, który posiada dwu cylindrowy, czterotaktowy motor chłodzony wodą. Samochód ten zużywa 1 l benzyny na 30 km i osiąga maksymalną szybkość 88 km na godz. Wyposażenie składa się z czterobiegowej skrzynki biegów, hamulca hydraulicznego i elektrycznego rozrusznika. Ogólny ciężar wozu wynosi 450 kg. Pierwsza seria 200 sztuk będzie dostarczona na wiosnę 1948 roku.

ROZPOCZYNA SIĘ EKSPORT WYROBÓW RZEMIEŚLNICZYCH

Rzemieślnicza Centrala Zaopatrzenia i Zbytu wznawia przedwojenny eksport wyrobów rzemieślniczych. Wywóz obejmie przede wszystkim galanterię włókienniczą i skórzaną, dewocjonalia i wyroby przemysłu ludowego i ceramicznego. M. in. przewidziany jest eksport 50 tys. lalek artystycznych, 50 tys. książeczek do nabożeństwa i 30 tys. ryngrafów. Wartość i popyt na polskie wyroby rzemieślnicze wzmagają zawarte w nich cechy regionalne. Głównymi krajami eksportowymi dla tego odcinka naszej produkcji są Anglia i Ameryka. Ponadto nawiązywane są kontakty z wszystkimi krajami, z którymi Polska ma zawarte umowy handlowe. W najbliższej przyszłości przewidziany jest eksport artystycznych mebli, wyrobów giętych i koszykarskich.

Rzemieślnicy u min. Minca

Minister Przemysłu i Handlu przyjął przedstawicieli centralnych władz samorządu gospodarczego rzemiosła.

M. in. rozpatrywano zaprojektowane przez rzemiosło zorganizowanie produkcji rzemieślniczej, uzupełniającej planową produkcję przemysłu państwowego oraz aktualne zagadnienia bieżące.

PRZED REFORMĄ ODŻYWIENIA POLSKI KOMITET ŻYWNOŚCIOWY ROZPOCZYNA SWĄ DZIAŁALNOŚĆ

W najbliższym czasie ukaże się w „Dzienniku Ustaw R. P." rozporządzenie Ministra Aprowizacji z 25 listopada br. w sprawie Polskiego Komitetu Żywnościowego.

Komitet ten ma być przy Ministerstwie Aprowizacji organem doradczym we wszystkich sprawach dotyczących wyżywienia ludności. W skład jego wchodzą przedstawiciele świata nauki, rzeczoznawcy w sprawach żywienia oraz przedstawiciele zainteresowanych ministerstw i urzędów, związków zawodowych, organizacyj społecznych, (spółdzielczości, kupiectwa) itp.

Polski Komitet Żywnościowy posiada 3 sekcje: 1) sekcję norm, do której należy opiniowanie i opracowywanie norm wyżywienia ludności, 2) sekcję badań terenowych nad stanem wyżywienia i sposobami żywienia ludności i 3) sekcję środków spożywczych, do której należy zagadnienie racjonalnej gospodarki środkami spożywczymi, metod stosowanych w przemyśle spożywczym oraz opracowywanie właściwych sposobów przyrządzania posiłków.

Należy dodać, że w dniu 20. 12. ub. r. odbyło się w Ministerstwie Aprowizacji pierwsze inauguracyjne zebranie członków Polskiego Komitetu Żywnościowego, na którym ustalony był program prac na najbliższą przyszłość.

POSIEDZENIE MIĘDZYRESORTOWEJ KOMISJI DO SPRAW MEBLI.

Biuro Nadzoru Estetyki Produkcji Ministerstwa Kultury i Sztuki, powołane m. in. do pobudzenia i uzgodniania działań poszczególnych resortów w zakresie kształtowania estetyki form przedmiotów codziennego użytku, zainicjowało powstanie Międzyresortowej Komisji do spraw mebli. W tych dniach odbyło się jej drugie posiedzenie z udziałem przedstawicieli Min. Kult. i Sztuki, Min. Odbudowy, Min. Przem. i Handlu oraz Centrali Handlowej Przem. Drzewnego, Min. Opieki Społecznej, Komisji Normalizacji Mebli Biurowych, Związku Izb Rzemieślniczych, Izby Rzemieślniczej, Cechu Rzemiosł Drzewnych, oraz Spółdz. Pracy Art. Plast. „Ład".

Komisja poruszała problem związania funkcji tych komórek z działalnością Instytutu Meblowego Tow. Reformy Mieszkaniowej. Trzecie posiedzenie, projektowane na 19 bm. będzie poświęcone szczegółowemu rozpracowaniu współdziałania wszystkich zainteresowanych instytucji w zakresie podnoszenia poziomu estetycznego i technicznego mebli, wytwarzanych przez fabryki, warsztaty rzemieślnicze i chałupnictwo.

Do Czytelników „Rzemieślnika Pomorskiego"

Prosimy wszystkich naszych Czytelników o uregulowanie zaległości wynikłych z tytułu abonamentu za stary rok (1947).

Nie uregulowanie tych zaległości spowoduje wstrzymanie dalszej wysyłki gazety.

Nowe stawki zarobkowe dla pracowników zatrudnionych w rzemiośle stolarskim

Z porozumieniem przedstawicieli OKZZ i Cechu Stolarzy ustalone zostały nowe stawki zarobkowe obowiązujące z dniem 1 stycznia 1948 r.

1.	Podmistrz brygadzista	65 zł
2.	Czeladnik I kat.	60 zł
3.	Czeladnik II kat.	55 zł
4.	Czeladnik młodszy do 3 lat prakt.	45 zł
5.	Polerownik I kat.	60 zł
6.	Polerownik II kat.	50 zł
7.	Samodzielny robotnik maszynowy po 3 latach praktyki	50 zł
8.	Pomoc fach. rob. do różn. prac	45 zł
9.	Robotnik (pomoc) od lat 18—21	33 zł
10.	Robotnik (pomoc) od lat 15—18	18 zł

Powyższe stawki obejmują wszelkiego rodzaju wyrównania za karty żywnościowe, deputat węglowy, stołówkę itp.

Zarząd Cechu Stolarzy w Bydgoszczy.

Od Redakcji i Administracji

Uprasza się Szanownych Czytelników o uiszczenie przedpłaty za miesiąc luty 1948 r. w kwocie 50,— zł przez przekazywanie pocztą (konto czekowe P. K. O. Bydgoszcz VI-340), lub wpłacanie bezpośrednio w biurze administracji.

Bydgoszcz, ul. Jagiellońska Nr 10, I piętro

Działalność rzemiosła

Nowe władze w Cechu Bieliźniarzy

Jednym z cechów bydgoskich, który wykazał w ostatnim czasie dużo aktywności i ruchliwości to Cech Bieliźniarzy, Hafciarzy, Trykotarzy i Tkaczy. Jego roczne dopiero istnienie wykazało już obecnie, jak koniecznem na Pomorzu było założenie wyżej wymienionego cechu.

W ubiegłą niedzielę, dnia 11 stycznia br. o godz. 10 w „Domu Rzemiosła" odbyło się walne roczne zebranie, które zagaił st. cechu p. Hermel.

Na przewodniczącego zebrania powołano p. Zwierzyckiego, na sekretarza p. Kolaczyńskiego, na ławników pp. Kruszyńskiego i Pawłowskiego.

Obszerne sprawozdanie z rocznej działalności cechu wygłosili st. cechu p. Hermel oraz sekretarz p. Raciniewski. Na wniosek komisji rewizyjnej udzielono jednogłośnie ustępującemu zarządowi absolutorium.

Wybór nowych władz cechowych dał następujący wynik: st. cechu został wybrany jednogłośnie p. Raciniewski, na podstarszych wybrano pp. Kozłowskiego i Koczorowskiego, sekretarzem została p. Chmielewska, zast. sekr. p. Tuska, skarbnikiem p. Pilaczyński, zastępcą p. Małecka. Komisję rewizyjną tworzą pp. Hermel, Zwierzycki i Kasprowicz. Do sądu polubownego powołano pp. Popiałkiewicz, Kruszyński, Pawłowski, Kalaczyński i Szaniewska.

Jako kandydatów do komisji egzaminacyjnych powołano po 2 kandydatów z poszczególnych zawodów. Jako nowość w cechu wybrano sekcyjnych z zawodów bieliźniarstwa, tkactwa, hafciarstwa, dziewiarstwa i gorseciarstwa. Ostatnim wyborem była komisja imprezowa.

W wolnych głosach p. Kruszczyński w imieniu wszystkich członków cechu podziękował p. Raciniewskiemu za bardzo ofiarną pracę dla dobra cechu w ubiegłym roku. Następnie p. Raciniewski podziękował za wybór przedstawiając w skrócie plan pracy na rok bieżący, apelując zarazem, by wszyscy zainteresowani członkowie zapisywali się na kurs kroju, który zostanie w najkrótszym czasie przeprowadzony.

Ostatnia impreza t. j. obchód gwiazdkowy okazała się bardzo udaną, to też postanowiono w dniu 7 lutego w „Domu Rzemiosła" urządzić wieczorek taneczny „koleżeński".

Po wyczerpaniu się porządku obrad nowo wybrany st. cechu p. Raciniewski zamknął zebranie hasłem „Cześć Rzemiosłu"

Opłatek ślusarzy samochodowych

W poniedziałek, dnia 5 stycznia br. w pięknie udekorowanych salach BTW przy ul. św. Floriana odbył się tradycyjny obchód gwiazdkowy członków oraz rodzin Cechu Ślusarzy Samochodowych.

Otwarcia obchodu dokonał st. cechu p. Wiktor Lewandowski, witając licznie zebranych gości, członków i ich rodziny. Przemówienie okolicznościowe wygłosił ks. Prądzyński, po czym przystąpiono do staropolskiej tradycji, tj. łamania się opłatkiem.

Jako następni przemawiali prezes Izby Rzemieślniczej p. Kuczma oraz dyr. Izby p. Werno. Mówcy równocześnie przy tej okazji złożyli życzenia noworoczne wszystkim gościom i członkom cechu. Przy pięknie udekorowanej choince odśpiewano kilka pięknych polskich kolęd. Najmłodsi uczestnicy obchodu wygłosili szereg pięknych deklamacji.

Znany z zeszłorocznego obchodu konferansjer p. Berdych i tym razem przyczynił się do uświetnienia całości.

Atrakcją obchodu był wjazd gwiazdora na salę motocyklem z przyczepką. Gwiazdor tłumaczył w różny humorystyczny sposób swe opóźnienie. Nie zawiódł on jednakowoż niecierpliwie oczekiwających dzieci, gdyż przywiózł ze sobą mnóstwo różnych podarków.

Dużo zadowolenia i wesołości wywołał naprawdę udany gwiazdor. Obdarował on hojnie grzeczne dzieci, starszym (niegrzecznym) zaś nie szczędził rózg. (Zdradzimy, że był nim p. Antoni Mucha).

Zakończenia tak pięknie zorganizowanego obchodu dokonała po krótkiej przerwie zabawa taneczna, która trwała w rodzinnej atmosferze do rana. Uroczystość powyższa pozostanie długo w pamięci wszystkich jej uczestników.

Z kwartalnego zebrania Cechu Kołodziei w Bydgoszczy

Kwartalne zebranie Cechu Kołodziei w Bydgoszczy odbyte w dniu 5 stycznia br. w „Domu Rzemiosła", zagaił st. cechu p. Gryka.

Po przeczytaniu protokołu odczytał st. cechu szereg list, które wpłynęły do cechu o dobrowolne składki na różne cele społeczne. Następnie odczytał okólnik nadesłany z Izby Rzemieślniczej.

Na członka został przyjęty p. Franciszek Stachowiak. Dalszym punktem obrad była sprawa poświęcenia sztandaru, którego jedna strona powróciła z jednostki wojskowej, a druga strona została już ukończona w firmie „Ornament". Do pocztu sztandarowego wybrano pp. Tylkowskiego, Sikorskiego, Gackowiaka i Brzezińskiego. Do komitetu obchodu poświęcenia sztandaru prócz zarządu weszli pp. Piskorek, Stachowiak i Tylkowski. Prócz tego omawiano sprawy techniczne powyższego obchodu, który odbędzie się w dniu 25 stycznia 1948 r.

W wolnych głosach poruszono kwestię partactwa zawodowego, które nadal istnieje, pomimo zapobiegawczych starań ze strony władz cechowych. St. cechu ubolewał nad niskim poziomem wiedzy fachowej kandydatów zgłaszających się do egzaminów czeladniczych, przytaczał on różne przykłady. Apelował zatem do wszystkich mistrzów by więcej zwracali uwagi na przygotowania kandydatów, dając im odpowiednie instrukcje. Odciąży to w dużym stopniu komisję egzaminacyjną.

Obchód gwiazdkowy Cechu Blacharzy

W sali restauracji „Harmonia" przy Pl. Piastowskim odbył się dnia 5 stycznia obchód gwiazdkowy Cechu Blacharzy i Instalatorów w Bydgoszczy.

Uroczystość powyższą zagaił okolicznościowym przemówieniem st. cechu p. Nijakowski, zaznaczając, iż jest to pierwszy po wojnie tego rodzaju obchód. Jako następny przemówił dyr. Izby Rzemieślniczej p. Werno.

Łamania opłatka dokonał ks. proboszcz Hanelt, przypominając o jego znaczeniu i tradycji. Z tej okazji złożył podziękowanie cechowi, który pomógł w odbudowie Domu Katolickiego przy Farze.

Deklamacje wykonane zostały przez dzieci członków cechu: Goerkiego, Żakowskiego, Cieślewicza, Steinborna, Nadolnego, Zakrzewskiego i innych. Mała Żakowska odegrała kilka kolęd na fortepianie i akordeonie.

Poza tym wszyscy wspólnie odśpiewali kilka staropolskich kolęd.

Uciechą dla dzieci był udany gwiazdor, który sprawił dużo wesołości i radości, obdarywując wszystkich dzieci słodyczami i zabawkami. Kilka oryginalnych upominków otrzymali także członkowie zarządu, co wywołało burze wesołości.

Na zakończenie odbyła się zabawa taneczna w miłym nastroju rodzinnym.

Opłatek Cechu Elektryków

W dniu 7 stycznia br. w „Domu Rzemiosła" Cech Elektryków w Bydgoszczy urządził zebranie uroczystościowe, połączone z tradycyjnym łamaniem opłatka.

Dłuższe przemówienie okolicznościowe wygłosił st. cechu p. Pawlak. Przytaczał on znaczenie symboliczne opłatka oraz jego tradycje w rodzinie i w cechu. Na zakończenie życzył wszystkim członkom z okazji Nowego Roku wszelkiej pomyślności i rozwoju warsztatów.

Z kolei zabrał głos sekretarz p. Trzesowski wygłaszając piękny odczyt o miłości bliźniego p. t.: Wstrzymaj się synu".

Następnie odśpiewano szereg staropolskich kolęd przy akompaniamencie fortepianu po czym resztę wieczoru spędzono na miłej pogawędce koleżeńskiej.

KOMUNIKATY

Wane zebranie cechu ślusarskiego w Toruniu odbędzie się w sobotę, dnia 24 stycznia o godz. 16 w Izbie Rzemieślniczej, oddział w Toruniu.

Ze względu na ważność spraw punktualne przybycie wszystkich członków obowiązkowe.

*

Cech Krawców i Kuśnierzy w Bydgoszczy, zawiadamia wszystkich swych członków, że zabawa koleżeńska, odbędzie się dnia 24 bm. w Resursie Kupieckiej. Początek o godz. 20. Dodatkowe zaproszenia, otrzymać można w sekretariacie cechu.

Dnia 6 bm. zmarł członek cechu, śp. Pokorski Józef. Składki do kasy pośmiertnej należy natychmiast wpłacić w sekretariacie.

Wieczory koleżeńskie fachowo-dyskusyjne, odbywają się w dalszym ciągu w każdy wtorek o godz. 19 w Domu Rzemiosła. Uprasza się wszystkich kolegów o konieczne branie udziału.

SKRZYNKA ZAPYTAŃ

Na zapytanie z dnia 15. 12. 1947 (Tuszewo) udziela się następującej treści informacji.

1) Zapytuje się Pan, czy słusznym jest płacić 8% podatku obrotowego.

Wedle przepisów podatkowych wynosi obrót podatkowy 4% u tych podatników, którzy prowadzą przepisowe księgi, zaś 6%, jeżeli podatnik nie prowadzi żadnych ksiąg, albo tylko zwykłe zapiski.

Pobieranie wyższej stopy byłoby niezgodne z prawem.

Od niesłusznego wymiaru można wnieść zażalenie wzgl. odwołanie. Nie wniesienie odwołania jest równoznacznym z wyrażeniem zgody podatnika na postanowienia Urzędu Skarbowego.

Do złożenia deklaracji o miesięcznym obrocie jest każdy podatnik zobowiązany bez względu na to, czy przypadający na niego podatek obrotowy zapłaci lub też nie. W razie niezłożenia w terminie deklaracji o obrocie, Urząd Skarbowy jest uprawniony do wystosowania mandatu karnego.

2) Jeżeli chodzi o podatek gruntowy, to wedle rozporządzenia Min. Skarbu z dnia 6. 12. 1946 w sprawie wykonania dekretu o podatku gruntowym dochody z warsztatu podlegają łącznemu opodatkowaniu.

W obu wypadkach zaleca się korzystać ze środków prawnych, jakie przysługują, a więc z wniesienia zażalenia wzgl. odwołania.

O podniesienie poziomu koszykarstwa

Poważne oferty zagraniczne dla polskiego przemysłu koszykarskiego sprawiają, iż produkcja ta nie może być traktowana po macoszemu. Przeciwnie należałoby podnieść atrakcyjność i wartość estetyczną i użytkową tych wyrobów, a to na drodze przeszkalania surowego elementu trudniącego się koszykarstwem nowych kadr w tej dziedzinie.

Z całkowitym też uznaniem podnieść należy inicjatywę Departamentu Przemysłu Miejscowego Ministerstwa Przemysłu i Handlu w kierunku zorganizowania specjalnego kursu koszykarskiego w Giżycku.

OGŁOSZENIE

Państwowy Zakład Zdrojowy w Ciechocinku niniejszym ogłasza przetarg nieograniczony na dzierżawę następujących terenów dla dokonywania zarobkowych zdjęć fotograficznych w czasie sezonów r. 1948.

1. W parku Zdrojowym.
2. Na pływalni termalno-solankowej i w parku między tężniami.
4. Na plantacjach i parterach kwiatowych przed łazienkami Nr 1, 3 i 4 i parku sosnowym.

Oferty w zamkniętych kopertach bez nadruków firmowych opatrzonych napisem „oferta na dzierżawę terenów dla dokonywania zdjęć fotograficznych w Ciechocinku“ z podaniem terenu, który oferent zamierza dzierżawić, należy składać w terminie do dnia 31. I. 48 godz. 9 w biurze Zarządu Zakładu w Ciechocinku, albo przesłać listem poleconym.

Otwarcie ofert nastąpi 31. I. 1948 o godzinie 10.

Tytułem zabezpieczenia zawarcia umowy w razie przyjęcia wymagane jest wadium w gotówce złotych 30.000 (trzydzieści tysięcy).

Wadium dotyczące nie przyjętych ofert będzie zwrócone do dnia 10 lutego 1948 r.

Zakład zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyn i dowolnego wyboru oferenta, oraz ogłoszenia przetargu ustnego.

Oferent winien posiadać fachowe kwalifikacje, upoważniające do wykonywania zdjęć fotograficznych i otrzymania odpowiedniej koncesji.

Państwowy Zakład Zdrojowy
w Ciechocinku.

„Rzemieślnik Pomorski“ — redaguje kolegium. Wydawca: Związek Cechów w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska 10. Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, Jagiellońska 10, tel. 24 63. Administracja przyjmuje interesantów codziennie od godz. 10 do 13. Redakcja czynna codziennie (oprócz soboty) od godz. 10 do 12-tej. Konto czekowe PKO Bydgoszcz VI-340
Drukarnia Polska Spółdz. Wyd. „Zryw“ z o. u., Bydgoszcz — 4032 E 487305